

R O M Ȃ N I A
TRIBUNALUL BIHOR
SECȚIA I CIVILĂ

SENTINȚA CIVILĂ NR. 107/C/2018

Ședința publică din 3 octombrie 2018

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE Mociran Florina Carmen
Grefier Burle Cătălin Mircea

Ministerul Public este reprezentat de procuror Rus Lucian Claudiu din cadrul
Direcției Naționale Anticorupți – Serviciul Teritorial Oradea

Pe rol, judecarea cauzei civile privind pe reclamantii SAVA IOAN și SAVA ANA DANIELA în contradictoriu cu pârâtul STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE – DIRECȚIA GENERALĂ A FINANTELOR PUBLICE CLUJ – ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANTELOR PUBLICE BIHOR, având ca obiect pretenții.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă personal reclamantul Sava Ioan lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier învederând instanței cele de mai sus precum și faptul că pârâtul a depus întâmpinare la precizarea de acțiune, s-a cerut judecarea cauzei în lipsă, după care:

Instanța pune în discuție excepția tardivității formulării întâmpinării raportat la cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției tardivității formulării întâmpinării având în vedere că întâmpinarea a fost depusă în termenul de 25 de zile, calculat conform art. 181 alin. 1, pct. 2 Cod procedură civilă. Arată că, cererea de chemare în judecată a fost comunicată la data de 18 mai 2018 iar întâmpinarea a fost depusă la data de 14 iunie 2018 și, nu se iau în calcul prima și ultima zi a termenului.

Reclamantul învederează că, întâmpinarea a fost depusă cu depășirea termenului legal de 25 de zile.

Instanța constată tardivitatea depunerii întâmpinării de către pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, ultima zi de depunere a acesteia fiind 13 iunie 2018 dar, având în vedere că excepțiile invocate de acesta sunt de ordine publică, pune în discuție excepția inadmisibilității cererii sub aspectul obligării pârâtului la plata cheltuielilor de judecată și excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice.

Reclamantul arată că au răspuns acestor excepții prin răspunsul la întâmpinare prin care au arătat că acțiunea este admisibilă și prin practica judiciară depusă, au relevat faptul că pârâtul are calitate procesuală pasivă. Referitor la cheltuielile de judecată, arată că, în deciziile depuse s-au solicitat sume asemănătoare iar aceste cheltuieli sunt primele efectuate pentru asigurarea apărării. Solicită respingerea acestor excepții în principal și unirea cu fondul în subsidiar.

Reprezentantul Ministerului Public învederează că susțin ambele excepții. Arată că pârâtul Statul Român poate fi obligat la acordarea de despăgubiri doar în condițiile art. 539 –

541Cod Procedură Civilă iar reclamantii și-au întemeiat acțiunea pe dispozițiile Codului Civil.

Reclamantul, în replică, arată că temeiul juridici al cererii de chemare în judecată este clar, respectiv răspunderea civilă delictuală și practica CEDO.

Reprezentantul Ministerului Public învederează instanței că este necesar a se pune în discuție excepția netimbrării cererii de chemare în judecată.

Instanța învederează că, prin rezoluție, în cursul procedurii prealabile s-a stabilit că prezenta acțiune este scutită de plata taxei judiciare de timbru și-n consecință s-a pronunțat asupra excepției netimbrării cererii de chemare în judecată.

Reclamantul depune la dosar înscrisuri reprezentând practică judiciară și cerere a reclamantei Sava Ana Daniela de judecare a cauzei în lipsă.

Reprezentantul Ministerului Public depune la dosar decizia nr. 994/2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Instanța rămâne în pronunțare asupra excepției inadmisibilității acțiunii și asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtului, invocate de acesta.

TRIBUNALUL

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bihor la data de 16 mai 2018, scutită de plata taxei judiciare de timbru, reclamantii Sava Ioan și Sava Ana Daniela au chemat în judecată pe pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Regională a Finanțelor Publice Cluj – Agenția Județeană a Finanțelor Publice Bihor solicitând obligarea acestuia la plata daunelor materiale în sumă de 90.000 lei - reprezentând onorariu avocat în faza urmăririi penale, judecată fond și în apel la ICCJ - în dosarul 81/35/2014, în care s-a emis rechizitoriul nr. 112/P/2013, contravaloare bilete de avion ale subsemașilor și pentru apărătorii aleși, cazare Hotel București ale subsemașilor și pentru apărății aleși, contravaloare transport Oradea - Cluj pentru apărătorul ales, expertize efectuate la fond, justificate cu înscrisuri, sumă care urmează a fi majorată în funcție de alte date pe care le voi obține și obligarea pârâtului la plata daune morale în sumă de câte 1.000.000 Euro pentru fiecare, cu cheltuieli de judecată.

În fapt, în esență, reclamantii arată că au fost trimiși în judecată prin rechizitoriu nr. 112/P/2013 al DNA - ST Oradea, fiind acuzați de săvârșirea infracțiunii de șantaj la o judecătorească de la Tribunalul Bihor prin postarea unui comentariu la un articol de Bărfe.

Curtea de Apel Oradea în primă instanță a pronunțat sentința nr. 128/PI/2016 din data de 11.12.2016 prin care au fost condamnați la 3 ani închisoare cu executare pentru Sava Ioan și 2 ani cu aplicarea art. 91 Cp. pentru Sava Ana-Daniela.

Prin decizia nr. 173 din data de 17.05.2017 a I.C.C.J. au fost achitați în temeiul art. 16 lit. b) Teza a I-a C.p.p.

La data de 20.01.2014 reclamantul Sava Ioan a fost ridicat de doi polițiști de la DNA - ST Oradea și dus la sediul acestei instituții la procurorul Man Ciprian Florentin care după ce a dispus percheziționarea corporală în biroul acestuia, deși trecuse prin filtrul de la poarta instituției, i-a adus la cunoștință că, este învinuit de șantaj la judecătorească Crina Muntean prin postarea unui comentariu la un articol apărut în publicația electronică Informația de Bihor, în data de 08.11.2013.

Arată că, la acea dată reclamantii erau avocați în Baroul Bihor, respectiv Baroul Hunedoara.

După prezentarea învinuirii și față de refuzul procurorului Man Ciprian de a le prezenta dosarul cauzei, au arătat că, nu se simt vinovați că, nu au săvârșit această faptă și fără probe acest procuror a dispus reținerea reclamantului 24 de ore în Arestul IPJ Bihor, iar în data de 21.01.2014 l-a prezentat la Curtea de Apel Oradea cu propunere de arestare preventivă pentru 29 de zile.

Propunerea a fost respinsă, dar judecătoarea Condrovici Adela sub impulsul fricii inoculată de procurorul Man Ciprian și judecătoarea Crina Muntean la nivelul instanțelor a luat o măsură preventivă față de reclamant, aceea a obligării de a nu părăsi țara.

În ce privește temeiul răspunderii statului, în primul rând, acesta răspunde pentru consecințele păgubitoare produse în desfășurarea activităților specifice organelor judiciare, în calitate de garant al legalității și independenței actului de justiție.

Răspunderea statului va fi angajată independent de orice culpă, pe temei obiectiv, astfel cum s-a statuat în literatura și practica judiciară (de ex: decizia nr. 2459/2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție; decizia nr. 6510/2010 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție).

În condițiile societății moderne, îndeplinirea justiției este una dintre atribuțiile statului, realizat prin intermediul serviciului public înființat în acest scop. Astfel, răspunderea pentru îndeplinirea idealului de justiție revine, în primul rând, statului, ca garant al activității judiciare, pentru organizarea acestei activități, dar și pentru numirea și îndrumarea magistraților, cei care, prin munca lor, realizează actul de justiție.

Chiar dacă cercetarea penală și trimiterea în judecată a reclamanților, apreciate în mod singular, nu ar fi considerate fapte ilicite, deoarece reprezintă activități care se desfășoară în cadrul procesului penal, totuși, dacă trimiterea în judecată și actele săvârșite în cursul urmăririi penale sunt raportate la soluția pronunțată de achitare în temeiul art. 16 lit.b NCPP- atunci acestea sunt de natura a angaja răspunderea obiectivă a statului, pentru activitatea jurisdicțională desfășurată de către reprezentanții săi.

Ideea justificativă pentru răspunderea obiectivă a statului o constituie garanția pentru riscurile efectuării unor lucrări, activități, care, deși nu sunt nelegale, nu corespund exigențelor CEDO. Aceasta răspundere a statului este prevăzută în art. 13 al CEDO, care reglementează dreptul oricărei persoane, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de convenție au fost încălcate, de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

De aceea, trimiterea în judecată a unei persoane, acuzate de comiterea unei infracțiuni, raportate la soluția definitivă de achitare, trebuie să atragă răspunderea statului, în calitate de garant al actului de justiție, pentru toate consecințele păgubitoare suferite de acea persoană.

În al doilea rând, temeiul juridic al răspunderii pârâtului Statul Român îl reprezintă culpa în alegerea și instruirea prepușilor săi în funcția de procuror - culpa in eligendo, precum și culpa de a nu face suficiente demersuri pentru a-i împiedica să greșească la maniera de a trimite în judecată penală oameni nevinovați - culpa in vigilendo.

Atât în literatura de specialitate, cât și în practica juridică, se apreciază că răspunderea statului este asemănătoare celei a comitenților pentru faptele săvârșite de către prepușii lor în exercitarea funcțiilor care le-au fost încredințate, prevăzută de art. 1373 Cod civ.

Diferențele constau în două aspecte: 1. statul și magistratul nu răspund solidar față de victima (rațiunile sunt lesne de înțeles]; 2. statul răspunde independent de culpa sau de lipsa de culpa a magistratului, atâta vreme cât s-a dispus achitarea inculpatului printr-o hotărâre definitivă.

În orice caz, nu se poate susține că statul trebuie să răspundă doar pentru erorile judiciare ca urmare a condamnării ori privării de libertate, în mod nedrept. O asemenea concepție nu poate fi primită, deoarece ar însemna că persoana onestă este datoare să suporte consecințele materiale și morale ale funcționării defectuoase, într-o anumită cauză, a unui serviciu public, care este îndeplinirea și distribuirea dreptății într-o societate democratică. Sorginta unei asemenea filosofii nu poate fi decât totalitară.

Întreaga jurisprudență CEDO consacră necesitatea protecției cetățeanului în raport de abuzurile statului, înțeles ca un ansamblu articulat de autorități, în care este prezentă și justiția, astfel că orice vătămare produsă prin funcționarea defectuoasă a acesteia trebuie

însoțita în mod necesar de măsuri reparatorii adecvate, atât sub aspectul daunelor materiale, cât și al celor morale.

În prezenta cauză, răspunderea statului nu este condiționată ori subordonată de existența, în prealabil, a unei hotărâri judecătorești prin care să se dispună antrenarea răspunderii penale ori disciplinare a magistratului judecător sau procuror, pentru o faptă săvârșită în cursul anchetării ori judecății. O asemenea condiție este necesară doar în situația în care erorile judiciare au fost generate în alte procese decât cele penale - art. 96 alin.4 din Legea nr.303/2004.

Prin urmare, în cazul în care erorile judiciare au fost săvârșite în cauze civile, de contencios administrativ și fiscal, de dreptul muncii, de proprietate intelectuală, statul va răspunde patrimonial și numai pentru repararea prejudiciilor materiale, nu și morale, doar dacă s-a stabilit, în prealabil, printr-o hotărâre definitivă, răspunderea disciplinară ori penală a magistratului implicat.

În cauzele penale nu se instituie o astfel de condiție prealabilă, care ar lipsi de esență drepturile fundamentale garantate de Constituție, codul civil și CEDO, îngrijind practic accesul la justiție.

Ar fi periculos, într-o societate democratică, să se condiționeze angajarea răspunderii statului pentru prejudiciile materiale și morale suferite de o persoană, careia i-au fost aduse acuzații penale, dovedite ca neîntemeiate prin soluția de achitare, de exercitarea în prealabil a unei alte acțiuni, împotriva magistratului care a desfășurat activitatea judiciară defectuoasă.

Rațiunile pentru care nu se poate impune o asemenea condiție sunt următoarele:

- de regulă, procesele penale (cercetarea penală, trimiterea în judecată, căile de atac) au o durată în timp mai îndelungată decât procesele civile, astfel că, până la obținerea unei hotărâri definitive de achitare este un drum destul de anevoios;
- răspunderea civilă sau disciplinară a procurorului care a dispus, în mod neîntemeiat, trimiterea în judecată a unei persoane nevinovate, se prescrie într-un termen destul de mic - 2 ani - conform preved. art. 46 alin.7 din Legea nr. 317/2004. Astfel, în momentul obținerii soluției definitive de achitare, în cele mai multe cazuri, cetățeanul nu mai poate exercita acțiunea împotriva procurorului care a întocmit rechizitoriul.
- o asemenea condiționare ar însemna o sarcină împovărătoare și descurajatoare, impusă cetățeanului, îngrijindu-i accesul liber la justiție, fiind nevoie să exercite practic două acțiuni: una împotriva magistratului, apoi, în funcție de rezultat, încă o acțiune împotriva statului; o asemenea concepție este în totală contradicție cu principiile CEDO, lipsind de substanță inclusiv dreptul la un remediu efectiv, prevăzut în art. 13 CEDO.
- magistrații răspund doar pentru exercitarea funcției cu gravă neglijență ori recredință, iar sarcina probei acestor situații este una dificil de realizat în cauzele penale, mai ales după trecerea unei perioade de timp destul de îndelungată, cât durează un proces penal până la judecarea definitivă;
- o asemenea condiționare ar fi periculoasă, deoarece persoana acuzată pe nedrept, trimisă în judecată penală și achitată, nu ar beneficia de un remediu efectiv pentru încălcarea drepturilor sale fundamentale. Astfel, pentru agenții statului ar fi foarte ușor să denigreze o persoană, să o prezinte publicului ca un infractor, să o umilească, să îi aducă atingere vieții private, corespondentei, vieții sociale și familiale, fără ca acea persoană să aibă posibilitatea efectivă și reală de a beneficia de vreo reparație. Aceasta ipoteză ar duce la numeroase abuzuri din partea agenților statului.

Prin urmare, în mod întemeiat, condiția existenței, în prealabil, a unei hotărâri definitive, care să stabilească răspunderea magistratului, nu este prevăzută în cauzele penale, ci doar în alte cauze, conform art. 96 alin.4 din Legea nr. 303/2004.

Referitor la cererea de acordare a daunelor morale, considerăm că este justificată și

Se consideră că, în speță sunt aplicabile dispozițiile art. 1349 și art. 1357 Cod civil în care se enunță principiul răspunderii civile delictuale potrivit căruia cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită este obligat să-l repare, autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă.

Potrivit art. 1381 alin. 1 Cod civil orice prejudiciu dă dreptul la reparație.

Art. 20 alin. 2 din Constituția României enunță că, dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Art. 13 din C.E.D.O. stabilește dreptul oricărei persoane ale cărui drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate, de a se adresa efectiv și cu prioritate instanței naționale chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor oficiale.

Convenția stabilește totodată că, încălcarea unuia dintre aceste drepturi de către autoritățile naționale conferă titularului acestuia un "drept de recurs efectiv în fața instanțelor naționale". Art. 13 impune prin urmare statelor să prevadă o cale de atac internă pentru a face față unei plângeri credibile conform Convenției și să acorde reparații corespunzătoare pentru orice încălcare constatată.

Dacă există prevederi speciale pentru plata unor despăgubiri în cazul unor erori judiciare acest lucru nu împiedică asupra dreptului celui vătămat de a uza de procedurile dreptului comun pentru că, numai astfel legea internă este în concordanță cu prevederile art. 6 din C.E.D.O. care instituie dreptul oricărei persoane la judecarea în mod echitabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, astfel considerăm că, acțiunea împotriva Statului Român este admisibilă.

În speță, statul a îngăduit și permis ca reclamanții să poată fi anchetați penal și acuzați pentru fapte în privința cărora instanța de judecată a stabilit că, nu este prevăzută de legea penală.

Repararea daunelor morale este și trebuie înțeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale și patrimoniale, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacție, cum s-a statuat în jurisprudența instanței supreme. Jurisprudența C.E.D.O. a statuat constant faptul că încălcarea art. 8 din Convenție este în legătură directă cu prejudiciul moral constând în sentimente de frustrare și neliniște pe care le resimte reclamantul și pe care constatarea unei încălcări, respectiv publicarea hotărârii nu sunt suficiente pentru a le repara.

Daunele morale trebuie apreciate de instanță prin raportare la intensitatea sentimentelor de frustrare și rușine suferite de partea vătămată.

Cu titlu de exemplu, un caz similar al încălcării dreptului la viață privată a unui om politic - Cauza Ciuvică împotriva României 29672/05 în care s-a reținut că instanțele statale au protejat corect dreptul la viață privată obligând petentul la plata sumei de 50.000 RON pentru afirmații defăimătoare la adresa reclamantului (nici nu a fost vorba de o acuzație penală) sau cauza Kovesi contra Antena 3 suma de 300.000 lei pentru niște vorbe spuse la o emisiune TV.

Quantumul daunelor morale nu este unul susceptibil de a fi dovedit de reclamant, ci stabilirea lor este apanajul instanței, în urma analizei elementelor concrete ale cauzei, iar acest quantum trebuie să asigure o reparație efectivă și nu trebuie redus până la o sumă mică ce ar asigura doar o reparație simbolică a prejudiciului

Dreptul fiecărei persoane la demnitate, drept garantat de Constituție, se reflectă atât în ocrotirea valorii sociale a demnității sub aspectul ei subiectiv, adică sub aspectul sentimentului de onoare pe care fiecare om îl are față de el însuși, cât și sub aspect obiectiv, respectiv sub aspectul prețuirii morale de care se bucură un om în cadrul societății din care face parte și care se manifestă prin reputația, stima, considerația și respectul semenilor, acest drept al reclamanților fiind atins prin judecata penală nefondată, precum și prin mediatizarea acesteia.

Criteriul general reținut de Curtea Europeană a Drepturilor Omului este cel al naturii valorii sociale lezate, gradului de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora, durata în timp a încălcării dreptului ocrotit, persoana celui care a

suferit o îngrădire a drepturilor garantate prin lege, despăgubirile trebuind să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate.

În practica CEDO, instanța europeană a acordat sume simbolice în cazurile în care a fost încălcat un singur drept fundamental (nu mai multe), iar reclamanții din acele cauze au fost condamnați penal, nu achitați. Adică, judecata penală desfășurată împotriva acestora a fost fondată, acești reclamanți necontestând acuzațiile formulate împotriva lor. Sume modice au fost acordate, de regula, pentru încălcări ale drepturilor procedurale în fața instanțelor naționale, și nu pentru încălcări ale drepturilor fundamentale.

Însă, în cauzele în care a fost încălcat art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ori în cauzele în care s-a constatat încălcarea mai multor drepturi, daunele morale acordate au fost semnificativ mai mari, și nu simbolice. De altfel, în cauza Iacov Stanciu contra României, Curtea a statuat în sensul că acordarea daunelor morale de către instanțele naționale va trebui să fie, ca valoare, asemănătoare celor acordate de CEDO (în cauza menționată au fost acordate daune morale în sumă de 20.000 euro pentru condițiile de detenție deteriorate).

Cu titlu de exemplu:

- în cauza Niculescu, Valentino Acatrinei contra României, s-au acordat daune morale în cuantum de 9.000 euro în favoarea domnului Niculescu (încălcarea art.8 și art.3 CEDO);
- în cauza Constantinescu Ileana contra Romanici, s-au acordat daune morale în cuantum de 7.000 euro pentru încălcarea art. 10 CEDO (libertatea de exprimare);
- în cauza Stelian Rosca contra României, Curtea a acordat daune morale în suma de 15.600 euro (încălcarea art. 5 și art.6 din CEDO);
- în cauza Blejusca contra României s-au acordat daune morale în cuantum de 6.600 euro (condiții de detenție);
- Cauza Iacov Stanciu contra României, menționată mai sus;
- în cauza Geleri contra României s-au acordat daune morale în suma de 13.000 euro pentru încălcarea art.8 CEDO;
- cauza Stoicescu vs. România, Curtea a acordat daune morale în suma de 9.000 euro pentru încălcarea art. 6 și art. 8 din Convenție;
- cauza Fanel Pavalache vs. România. Curtea a acordat suma de 10.000 euro cu titlu de daune morale {reclamantul a fost condamnat definitiv};
- în cauza Karrer vs. România, Curtea a acordat suma de 10.000 euro cu titlu de daune morale pt. încălcarea art. 8 din Convenție (respectarea vieții private).

Așadar, sumele acordate cu titlu de daune morale în practica recentă a CEDO nu sunt simbolice, și în nici un caz nu se poate considera că acordarea, în integralitate, a sumei solicitată cu titlu de daune morale ar conduce la o îmbogățire fără just temei, raportat la intensitatea suferințelor, consecințele negative atât pe plan social, cât și profesional, precum și durata în timp a încălcării drepturilor fundamentale invocate (3 ani și 5 luni).

În drept, se invocă prevederile art. 71, art. 72, art. 73, art. 223, art. 1349, art. 1357, art. 1373, art. 1381 Cod civil, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 8 și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20, art. 26 și art. 28 din Constituție.

Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, reprezentat prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Cluj Napoca - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor, prin **întâmpinare** a solicitat admiterea excepției inadmisibilității acțiunii, admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice, cu consecința respingerii acțiunii reclamanților față de instituție.

S-a invocat și excepția netimbrării acțiunii, raportat la cuantumul pretențiilor. Se arată că prezentei acțiuni nu îi sunt aplicabile dispozițiile art. 29 alin.1 lit. i din OUG nr. 80/2013.

Pe de o parte, se învederează faptul că, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, nu a fost parte, în dosarul penal nr. 81/35/2014 al Curții de apel Oradea, respectiv al I.C.C.J., și pe cale de consecință nu sunt incidente, aplicabile în speța dispozițiile art.453 Cod

pr. civ., care prevăd ca "partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată ."

În concluzie, se solicita admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a Statului Roman prin Ministerul Finanțelor Publice.

De asemenea, potrivit art.276 alin.(5) din Cod de proc. penala ,, în caz de achitare, persoana vătămată sau partea civilă este obligată să plătească inculpatului și, după caz, părții responsabile civilmente cheltuielile judiciare făcute de aceștia în măsura în care au fost provocate de persoana vătămată sau de partea civilă. ,,

Ori în speța, în dos nr. 81/35/2014 al Curții de apel Oradea, respectiv al I.C.C.J., Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice, nu a fost parte, neavând nici calitatea de parte civilă, nici calitatea de parte vătămată.

Potrivit prevederilor legale mai sus menționate, în cadrul procesului penal, instanța de judecată poate stabili obligația de restituire a cheltuielilor de judecată (cheltuielile judiciare făcute de părți-inculpat) pe parcursul procesului penal, în măsura în care acestea sunt solicitate de parte (inculpat), și partea depune la dosarul cauzei cheltuielile de judecată avansate în acest sens pe parcursul procesului penal.

În ceea ce privește inadmisibilitatea acțiunii se arată că Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice nu răspunde sub nici o formă și nu poate acorda diverse despăgubiri decât în cazul în care aceasta răspundere este prevăzută în mod expres, prin legi speciale (de ex: art. 538-539 și urm. C.proc.pen., Legea 221/2009, Legea 10/2001 etc.), ori acțiunea reclamanților nu este întemeiată pe nici o astfel de reglementare specială, ci pe dreptul comun (art. 1349 și art. 1357, respectiv art. 1373 din codul civil).

Totodată, se menționează faptul că, pretențiile reclamanților nu se încadrează în prevederile art. 538 și următoarele C.proc.pen.

Potrivit Deciziei nr. 15/18.09.2017 pronunțată de ICCJ, s-a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.539 alin.2 cod proc. penala, caracterul nelegal al măsurilor preventive privative de libertate trebuie să fie constatat explicit prin actele jurisdicționale prevăzute în cuprinsul acestuia. Hotărârea judecătorească de achitare prin ea însăși nu poate constitui temei al stabilirii caracterului nelegal al măsurii privative de libertate.

Mai mult, potrivit dispozițiilor art.539 alin.2 din codul de proc. penala, ICCJ a statuat că, privarea nelegală de libertate trebuie să fie stabilită, după caz, prin ordonanța a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investite cu judecarea cauzei.

Astfel, în condițiile în care acțiunea este întemeiată pe dispozițiile art. 1349; art. 1357, respectiv art. 1373 din Noul Cod Civil (respectiv 998 și urm. vechiul Cod Civil), se arată că nu sunt îndeplinite condițiile cerute imperativ de aceste norme legale. Astfel, raportat la instituția Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice, nu există nici o faptă ilicită, nu există vinovăție, nu există prejudiciu și nici raport de cauzalitate (nefiind parte în dosarul penal, etc.).

Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice nu răspunde pentru faptele procurorilor sau a magistraților în îndeplinirea funcției lor specifice (în speța procurorul Man Ciprian Florentin, sau jud. Tarca Gabriela ori jud. Antik Levente), nefiind îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale, între Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice și procurori sau magistrați, neexistând nici un raport de prepușenie între aceștia, între Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice nu are nici un raport contractual de muncă/de serviciu cu procurorii sau magistrații, neavând calitatea de comitent, ci Ministerul Public și/sau Ministerul Justiției, și implicit nici un raport de cauzalitate între faptele presupuse a fi comise și prejudiciul cauzat.

Reclamanții SAVA IOAN și SAVA ANA DANIELA, prin **RĂSPUNS LA ÎNTÂMPINAREA** pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice - reprezentat prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj Napoca - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor au solicitat respingerea apărării invocate de pârât prin întâmpinare.

Cu privire la excepția netimbrării acțiunii se arată că, aceasta este neîntemeiată având în vedere dispozițiile art. 29 alin. 1 din O.U.G. nr. 80/2013, despăgubirile - prejudiciile materiale și morale decurgând dintr-o cauză penală.

În ceea ce privește lipsa calității procesuale pasive a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice, se solicită respingerea excepției, având în vedere motivele invocate de pârât în sensul că, nu a fost parte în dosarul penal nr. 81/35/2014, aceasta neavând importanță în prezenta cauză, posibilitatea recuperării prejudiciilor cauzate de angajații Statului Român putându-se face după pronunțarea unei soluții definitive în fața instanței, pârâtul nefiind parte în desfășurarea procesului penal, și neputându-se discuta astfel de cereri față de obiectul cauzei penale.

Se solicită, de asemenea respingerea excepției invocată de inadmisibilitate a acțiunii dat fiind faptul că, acțiunea nu se întemeiază pe dispozițiile art. 538-539 C.p.p. și alte legi invocate, ci pe dreptul comun, respectiv dispozițiile Codului Civil.

Examinând, cu prioritate, excepția inadmisibilității acțiunii, tribunalul reține următoarele:

În fapt, reclamantii solicita obligarea pârâtului la plata daunelor materiale în suma de 90.000 lei reprezentând onorariu avocat în faza de urmărire penală, judecata fond și apel, în dosarul nr.81/35/2014 privind emiterea rechizitoriului, în dos. nr.112/P/ 2013 reprezentând contravaloare bilete de avion ale reclamantilor și ale apărătorilor aleși, cazare Hotel București, contravaloare transport Oradea - Cluj pentru apărători aleși, expertize efectuate în fond, justificate cu înscrisuri și despăgubirilor morale în cuantum de 1.000.000 Euro pentru fiecare reclamant, în temeiul art.1349 și art.1357, respectiv art. 1373 din codul civil.

Reclamantii din prezenta cauză au fost trimiși în judecată prin rechizitoriu nr. 112/P/2013 al DNA - ST Oradea, fiind acuzați de săvârșirea infracțiunii de șantaj față de o judecătoare de la Tribunalul Bihor prin postarea unui comentariu la un articol de Bârfe.

Curtea de Apel Oradea în primă instanță a pronunțat sentința nr. 128/PI/2016 din data de 11.12.2016 prin care au fost condamnați la 3 ani închisoare cu executare pentru Sava Ioan și 2 ani cu aplicarea art. 91 Cp. pentru Sava Ana-Daniela.

Prin decizia nr. 173 din data de 17.05.2017 a I.C.C.J. au fost achitați în temeiul art. 16 lit. b) Teza a I-a C.p.p.

Prin ordonanța din 21.01.2014 s-a dispus reținerea reclamantului 24 de ore, iar propunerea de arestare preventivă pentru 29 de zile a fost respinsă, însă s-a luat o măsură preventivă față de reclamantul din prezenta cauză, aceea a obligării de a nu părăsi țara.

S-a arătat expres că acțiunea nu se întemeiază pe dispozițiile art. 538-539 C.p.p. ci pe dispozițiile art. 1349, art. 1357, respectiv art. 1373 din Noul Cod Civil.

Potrivit art.52 alin. 3 teza I și II din Constituția României, statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, iar răspunderea statului este stabilită în condițiile legii.

Potrivit dispozițiilor mai sus enunțate "Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credința sau grava neglijența."

Prin urmare, dispozițiile Constituționale consacră un raport juridic de drept public, pe care îl supune condiției reglementării prin lege specială.

Or, legea specială la care face referire textul constituțional este reprezentată de dispozițiile art.538, 539 Noul Cod de procedura penală.

În acest sens a statuat și Curtea Constituțională prin decizia nr. 45/1998, arătând că circumstanțierea "potrivit legii", privește posibilitatea legiuitorului de a stabili modalitățile și condițiile în care angajarea acestei răspunderi urmează a se face pentru plata despăgubirilor convenite.

Codul civil prin art.1349 și 1357 consacră un raport juridic de drept privat și reglementează prin norme cu caracter general condițiile răspunderii civile delictuale.

Prin urmare, în condițiile în care Constituția României afirmă competența legiuitorului

in determinarea condițiilor de aplicare a normei ce instituie răspunderea statului, aceasta nu se poate exercita decât în limitele dispozițiilor legii speciale, care sunt dispozițiile art. 538-539 din Codul de procedura penala, iar nu în temeiul dispozițiilor din Codul civil, inaplicabile în aceasta ipoteza.

Același raționament a fost urmat de Curtea Constituțională și în decizia nr.255/2001.

Textul constituțional invocat mai sus este dezvoltat și în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor; astfel, în alineatele art. 96 al acestei legi sunt cuprinse dispozițiile aplicabile răspunderii statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare în general precum și unele reguli care se aplică exclusiv în cazul erorilor judiciare săvârșite în alte procese decât cele penale. În ce privește cazurile în care persoana vătămată are dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin erori judiciare săvârșite în procese penale, art. 96 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 prevede că sunt stabilite de Codul de procedură penală.

Față de considerentele expuse, instanța va admite excepția inadmisibilității invocată de către pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin DGRF Cluj Napoca - AJFP Bihor și-n consecință va respinge cererea formulată de către reclamantii SAVA IOAN și SAVA ANA DANIELE în contradictoriu cu pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin DGRF Cluj Napoca - AJFP Bihor

Constată că pârâțul nu a solicitat cheltuieli de judecată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite excepția inadmisibilității invocată de către pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin DGRF Cluj Napoca - AJFP Bihor și-n consecință:

Respinge cererea formulată de către reclamantii SAVA IOAN, CNP și SAVA ANA DANIELE, CNP :

jud. Bihor în contradictoriu cu pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin DGRF Cluj Napoca - AJFP Bihor cu sediul în Oradea, str. Dimitrie Cantemir, nr. 28, jud. Bihor.

Fără cheltuieli de judecată.

Cu apel în 30 zile de la comunicare, deus la Tribunalul Bihor.

Pronunțată în ședința publică din 03.10.2018.

**Președinte,
Mociran Florina Carmen**

**Grefier,
Burle Cătălin Mircea**

Red. Jud. MFC/2 ex.

Data red. : 11.10.2018.

Tehnored. Gref BCM

Emis 3 com.:

Reclamantii Sava Ioan și Sava Ana Daniela

Pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice reprezentat prin DGRF Cluj Napoca - AJFP Bihor